

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Mgr. Martin Horák, prednosta Mestského úradu v Nitre
Číslo materiálu:	511/2020
Názov materiálu:	Informatívna správa k plneniu II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016-2020 za rok 2019
Spracovateľ:	PhDr. Nad'a Šimová, vedúca odboru sociálnych služieb
Napísala:	Doc. PhDr. Martina Hrozenská, PhD., referentka pre komunitné plánovanie
Prizvať:	-
Dátum rokovania MZ:	11. 06. 2020
Dátum vyhotovenia:	21. 05. 2020
Návrh na uznesenie:	Mestské zastupiteľstvo v Nitre p r e r o k o v a l o Informatívnu správu k plneniu II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016-2020 za rok 2019 b e r i e n a v e d o m i e Informatívnu správu k plneniu II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016-2020 za rok 2019
Podpis predkladateľa:	

Informatívna správa k plneniu II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016-2020 za rok 2019.

Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) mesta Nitry je strategický dokument, ktorý nachádza legislatívnu oporu v zákone č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, v znení neskorších predpisov a ktorým sa zabezpečuje komunitné plánovanie sociálnych služieb na území mesta. Aktuálne znenie KPSS obsahuje všeobecné ciele a ciele viažuce sa ku konkrétnym cieľovým skupinám. II. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2016-2020 zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb v jej územnom obvode. Určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

II. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2016-2020 nadväzuje na Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, ktoré boli vypracované Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v roku 2014.

II. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje súhrnne 19 cieľov, ktoré sa ďalej členia na 47 opatrení. KPSS obsahuje päť všeobecných cieľov (ciele A-E), v členení na šesť opatrení. Aktuálny KPSS je z hľadiska cieľov a opatrení členený podľa cieľových skupín obyvateľov nachádzajúcich sa v rôznych sociálne-problémových situáciách. Na plnení všeobecných cieľov sa podieľajú štyri subjekty (tabuľka 1).

Z hľadiska demografických ukazovateľov vývoja populácie obyvateľov mesta Nitry tvoria najpočetnejšiu skupinu obyvatelia seniorského veku. K 2.januáru 2020 žilo v Nitre 78 353 obyvateľov. Najviac obyvateľov – 18 519, žije na sídlisku Klokočina, 15 055 na sídlisku Chrenová a 12035 obyvateľov žije v Starom meste (Referát evidencie obyvateľstva a domov, MsÚ v Nitre). Podľa vekovej štruktúry obyvateľov mesta je najpočetnejšia skupina vo veku 60 a viac rokov, ktorá je tvorená viac ako 20-timi tisícami¹ obyvateľmi mesta.

Tabuľka 1: Početnosť cieľov, opatrení a garantov KPSS

Názov oblasti	Ciele	Opatrenia	Garanti
<i>Všeobecné ciele</i>	5	6	4
<i>Seniori</i>	2	4	3
<i>Osoby so zdravotným postihnutím</i>	4	10	9
<i>Rodiny s deťmi</i>	4	12	14
<i>Osoby ohrozené sociálnou exklúziou</i>	4	15	9
SPOLU:	19	47	39

Hodnotenie plnenia cieľov a opatrení KPSS predkladáme v nasledovnom členení:

A/ VŠEOBECNÉ CIELE

Cieľ A: Komplexná informovanosť a spolupráca v sociálnej oblasti.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ 1x ročne vychádza v periodiku rubrika venujúca sa problematike sociálnych služieb.
- ✓ Vydanie brožúry v náklade 3.000ks.

Primárne sa jedná o opatrenia, ktoré je svojou podstatou zamerané na zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách, teda, že občania mesta majú ľahký a plynulý prístup k informáciám, najmä tým, ktoré sú dôležité pri riešení zmenenej alebo problémovej sociálnej či

¹ K 31. 12. 2019 bol počet obyvateľov 60 a viac rokov **20 831**.

životnej situácii. Komplexná informovanosť sa týka poskytovania a sprostredkovania informácií prevažne občanom mesta- záujemcom o sociálne služby v podobe základného sociálneho poradenstva alebo v podobe informačných brožúr a odborných materiálov o službách poskytovaných mestom.

Poradenstvo občanom je poskytované zamestnancami OSS telefonicky alebo priamo v klientskom centre služieb Mestského úradu. Ďalej bola informovanosť o novom dodatku k VZN č.4/2004 zabezpečená aj prostredníctvom členov Rady seniorov mesta Nitry, ako aj príspevkom v decembrovom čísle Radničných novín. V roku 2019 neboli vydávané brožúry o sociálnych službách nakoľko boli využité rezervy z tlače materiálov z predchádzajúcich rokov. Brožúra z roku 2017 bola tematicky zameraná na komplex sociálnych služieb poskytovaných mestom Nitra (vrátane Správy zariadení sociálnych služieb mesta) a brožúra z roku 2018 bola osobitne venovaná sociálnym službám určeným pre seniorov.

Spolupráca v uplynulom roku bola realizovaná tiež v podobe akcie „Deň s komisárkou“. Komisárka pre osoby so zdravotným znevýhodnením JUDr. Zuzana Stavrovská a riaditeľka Úradu komisárky Mgr. Eva Megová boli prijaté vedením mesta, následne pripravili prezentáciu Úradu komisárky zástupcom organizácií, ktoré pracujú alebo prichádzajú do kontaktu s ľuďmi so zdravotným znevýhodnením z Nitrianskeho samosprávneho kraja. Ďalej bola realizovaná tiež návšteva dvoch ZSS - denné stacionárne SZSS v Nitre a ZSS Kreativ Klasov.

Mesto Nitra zabezpečilo a realizovalo v spolupráci s PZ SR, poradu starších referentov poverených prácou v komunitách z nitrianskeho kraja, ktorého sa zúčastnili tiež zamestnanci odboru prevažne terénni sociálni pracovníci.

Na vyžiadanie bola pre študentov UKF odboru pedagogiky- v spolupráci s odborom školstva, mládeže a športu realizovaná prednáška zameraná na kompetencie, úlohy a činnosti týchto dvoch odborov v práci so žiakmi so sociálne znevýhodneného prostredia. Realizácia vzdelávacích aktivít pre zamestnancov odboru smeruje k permanentnému odbornému i osobnostnému rastu dotknutých osôb.

Nadalej pribieha systémová celoročná spolupráca s NSK, ÚPSVaR v Nitre a poskytovateľmi sociálnych služieb- verejnými i neverejnými.

Cieľ B: Sieťovanie poskytovateľov sociálnych služieb.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ *Počet stretnutí zástupcov poskytovateľov sociálnych služieb podľa cieľových skupín.*
- ✓ *Počet realizovaných výstupov pracovných skupín.*
- ✓ *Počet aktivít realizovaných v prioritnej oblasti stanovenej pre príslušný rok.*

Cieľ sleduje skvalitnenie spolupráce medzi poskytovateľmi sociálnych služieb. V roku 2019 mali poskytovatelia sociálnych služieb poskytujúci služby na území mesta Nitry taktiež možnosť sa zúčastniť sa odborných a vzdelávacích akcií organizovaných Odborom sociálnych služieb MsÚ v Nitre, ktorý sa týkal problematiky hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb, mohli si navzájom vymieňať skúsenosti a nadväzovať nové profesionálne vzťahy. Prínos zo spolupráce je citeľný najmä pre prospech klienta, prijímateľa služby. Zároveň v rámci poskytovania služieb každý poskytovateľ uplatňuje participatívne pôsobenie vlastných prijímateľov na zaistenie kvality poskytovanej služby.

Aktivity odboru boli zamerané naprieč celým spektrom poskytovaných služieb mestom, s osobitným dôrazom na tvorbu strategického dokumentu zameraného na riešení problematiky osôb bez domova.

Cieľ C: Vzdelávanie pracovníkov v sociálnych službách.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ *Počet vzdelávacích kurzov, prednášok, stretnutí organizovaných v spolupráci s UKF, SPU a pod..*
- ✓ *Počet stretnutí interných- v rámci kolektívu pracovníkov sociálnych služieb s cieľom odovzdávania skúseností.*
- ✓ *Počet uskutočnených supervízií.*

Zamestnanci Odboru sociálnych služieb (vrátane odborných pracovníkov útulkov a komunitného centra Orechov dvor) sa v sledovanom roku pravidelne zúčastňovali konferencií, odborných seminárov a ďalších odborných podujatí. Spoločne sa jednalo o 15 rôznych odborných podujatí.

V spolupráci s katedrou sociálnej práce Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a ďalšími partnermi bola zorganizovaná medzinárodná konferencia s názvom LABOR SOCIALIS s podtitulom: Sociálna práca v súčasnosti- objavovanie rozmanitosti. Konferencie sa zúčastnili aj zástupcovia z radov zamestnancov odboru sociálnych služieb.

V roku 2019 boli realizované dva skupinové supervízie pre zamestnancov OSS MsÚ v Nitre. Zároveň bolo realizovaných šesť individuálnych supervíznych stretnutí.

Pre zamestnancov odboru a SZSS v Nitre bol realizovaný odborný kurz k téme hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb, ktorý organizoval OSS MsÚ v Nitre.

Cieľ D: Podpora dobrovoľníctva.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet aktívnych dobrovoľníkov databáze.
- ✓ Počet spolupracujúcich organizácií.
- ✓ Počet zaškolených dobrovoľníkov.
- ✓ Počte nových zdrojov spolufinancovania NCD.
- ✓ Štatistiky práce dobrovoľníkov.

Dobrovoľnícke aktivity sú v meste Nitra realizované prostredníctvom *Nitrianskeho centra dobrovoľníctva*. V roku 2019 evidovala organizácia 508 aktívnych dobrovoľníkov a spolupracovala s 53 organizáciami. V sledovanom roku centrum zaškoloilo 80 nových dobrovoľníkov. Z hľadiska ekonomických nákladov, hospodárilo centrum v roku 2019 s čiastkou 20.500;-€, pričom 16.000;- bol transfer Mesta, 3000;- € z Nadácie Slovenskej sporiteľni a 1500;-€ z Nitrianskej komunitnej nadácie.

Cieľ E: Bezbariérovosť v meste Nitra.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Spracovaný ročný sumár o odstránených architektonických bariérach v meste Nitra.
- ✓ Počet podaných projektov na podporu odstraňovania bariér.
- ✓ Suma vyčlenených finančných prostriedkov z rozpočtu mesta Nitry na riešenie debarierizácie v meste.
- ✓ Počet podporených projektov na podporu odstraňovania bariér.

Problematikou prístupnosti resp. bezbariérovosti sa mesto Nitra systematicky zaoberá už takmer desať rokov. V roku 2017 sa mesto Nitra ratifikáciou zmluvy o partnerstve stalo partnerom Národného projektu *Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík*, spolu s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS Ministerstvo vnútra SR) ako hlavným partnerom projektu a Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) ako ďalším partnerom projektu. V prípade mesta Nitry sa jednalo o realizáciu *pilotného projektu č. 9 – Návrh stratégie zabezpečenia prístupnosti pre všetkých*. Projekt sa realizoval za mesto Nitra na Odbore sociálnych služieb MsÚ v Nitre v spolupráci s Referátom projektového manažmentu MsÚ v Nitre. Národný projekt bol ukončený v auguste roku 2019. Zároveň platí zásada že každý projekt vypracovaný a realizovaný z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov musí spĺňať podmienku rovnosti príležitostí tzv. „horizontálnu prioritu Nediskriminácie“, ktorá zabezpečuje rovnosť v prístupe a využívaní infraštruktúry a služieb. Opatrenie sa tak týka všetkých projektov mesta Nitry financovaných z EŠIF. Objem prostriedkov vynaložených z rozpočtu mesta pre Odbor sociálnych služieb a v položke „Ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia bol 12.500;- €. Prostriedky v tejto oblasti podporujú prístupnosť (debarierizáciu) mesta nielen v zmysle odstraňovania architektonických bariér, ale aj v zmysle bariér informačných a sociálnych (predsudkov a pod.).

Celkové investičné náklady akcií s charakterom bezbariérových riešení realizované prostredníctvom Odboru investičnej výstavby MsÚ v Nitre dosiahli v roku 2019 vyše 2.550.000 Eur (z toho bolo cca 2.000.000;- € na cyklotrasy). Jednalo sa najmä o zvýšenie bezpečnosti priechodov pre chodcov zabudovaním LED gombíkov, súvislé opravy komunikácie, chodníkov a parkoviska.

Kým plnenie všeobecných cieľov II. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitra je prevažne v kompetencii odboru sociálnych služieb mesta Nitra, plnenie opatrení naviazaných na cieľové skupiny je realizované ďalšími garantmi poskytujúcimi sociálne služby na území mesta – verejnými i neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb.

B/ CIEĽOVÁ SKUPINA SENIORI

Cieľ 1: Podpora deinštitucionalizácie sociálnych služieb pre seniorov.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ *Počet seniorov využívajúcich terénne sociálne služby.*
- ✓ *Počet seniorov využívajúcich prepravnú službu.*
- ✓ *Počet seniorov využívajúcich ambulantly sociálne služby.*
- ✓ *Počet existujúcich a fungujúcich denných stacionárov pre seniorov.*
- ✓ *Počet seniorov využívajúcich služby denných centier pre seniorov.*
- ✓ *Počet seniorov navštevujúcich aktivity a programy s cieľom zvýšenia kvality života seniorov.*

Aktivity v rámci tohto cieľa smerujú k podpore a rozvoju opatrovateľských, ako aj ďalších sociálnych služieb poskytovaných ambulantly formou, ako aj k progresu podporných služieb určených seniorskej časti populácie. V roku 2019 bol zaznamenaný nárast žiadateľov o poskytovanie domácej opatrovateľskej služby, jednalo sa o 53 občanov mesta. V roku 2019 bola poskytnutá domáca opatrovateľská služba zabezpečovaná SZSS v Nitre 263 prijímateľom.

Prepravná služba bola zo strany SZSS poskytnutá všetkým žiadateľom. Za rok 2019 to bolo 406, čo je porovnateľné s predchádzajúcim kalendárnym rokom. Ambulantly služby využilo 10 seniorov.

V rámci sociálnej služby Denné centrum je v prípade potreby prijímateľom sociálnej služby poskytované základné sociálne poradenstvo. Najčastejšie sa jedná o poskytovanie informácií ohľadom poskytovaných sociálnych služieb. V priebehu roka 2019 využilo služby denných centier 362 prijímateľov v seniorskom veku čo je (mierny) nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom (v roku 2018 to bolo 333 seniorov). 153 prijímateľov služby v DC Olympia, na Tr. A. Hlinku a 209 prijímateľov sociálnej služby v DC Baničova 12.

V dennom centre na Tr. A. Hlinku č.57 boli realizované aktivity- cvičenie seniorov, prednášky, spoločenské hry, šípky, petang, zapožičiavanie kníh, tanečné zábavy a šachový a mariášový turnaj.

Denné centrum Baničova 12 organizuje pravidelné zdravotné a tanečné cvičenia, kurz AJ, Klub tvorivej činnosti, PC kurz pre začiatočníkov a pokročilých. Turnaje v stolnom tenise, biliard a ďalšie.

Denné centrá organizujú pravidelné skupinové cvičenia seniorov. Prijímatelia sociálnych služieb majú možnosť využívať telocvičňu aj pre individuálne cvičenia.

Sociálnu službu v jedálni v Olympii (Tr. A. Hlinku 57) využilo 229 prijímateľov. Správa zariadení sociálnych služieb zatriktívňuje poskytované služby o.i. doplnením pomôcok do multisenzorickej miestnosti v dennom stacionári.

Aktivizácia seniorov sa deje aj v prostredí formalizovaných skupín seniorov žijúcich v domácom prostredí. Jednota dôchodcov Slovenska MsO1 pravidelne každoročne organizuje kultúrno-spoločenské a športové podujatia aj za účelom zvyšovania kvality života seniorov. V roku 2019 sa súhrnne takýchto aktivít zúčastnilo cca 250 seniorov.

Cieľ 2: Zvyšovanie sociálnej a zdravotnej starostlivosti o seniora v pobytových sociálnych službách.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet aktivít zameraných na zapojenie prijímateľov sociálnych služieb do komunitných aktivít.
- ✓ Počet vzdelávacích aktivít sociálnych a zdravotníckych pracovníkov.

Zvyšovanie sociálnej a zdravotnej starostlivosti sa deje prostredníctvom zvyšovania odbornosti personálu školeniami a ďalšími vzdelávacími aktivitami prevažne formálneho typu.

V rámci SZSS mesta Nitra a vo všetkých druhoch a formách sociálnych služieb mestom poskytovaných dochádza k implementácii podmienok kvality poskytovaných služieb v zmysle prílohy č.2 zákona č.448/2008 z.z. o sociálnych službách.

Služby sú odporúčané občanom, ktorí si potreby nedokážu adekvátnym spôsobom zabezpečiť prostredníctvom terénnej alebo ambulatnej sociálnej služby a ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby, alebo poskytovanie sociálnej služby potrebujú z iných závažných dôvodov. Zdravotná starostlivosť v zmysle ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení je definovaná ustanoveniami zákona č.448/2008 Z.z., §22 a týka sa najmä starostlivosti v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení. V meste Nitra ZpS a ZS patrí organizačne pod Správu zariadení sociálnych služieb mesta Nitra.

Aktivity pre seniorov/ prijímateľov sociálnej služby v zariadeniach s celoročným pobytom boli zamerané na rozvoj kontaktu prijímateľov sociálnych služieb so sociálnym prostredím, komunitou a rodinou ako aj na podporu kultúrno – spoločenského života v zariadení sociálnych služieb a boli smerované k udržiavaniu a prehĺbovaniu kontaktov a integrity prijímateľov sociálnych služieb s rodinou, komunitou a spoločnosťou.

C/ CIEĽOVÁ SKUPINA: OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Cieľ1: Podpora rozvoja terénnych a ambulatných sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet klientov ročne.
- ✓ počet úkonov ročne.
- ✓ Počet hodín poskytovanej sociálnej služby ročne.
- ✓ Počet pomôcok v databáze.
- ✓ Počet požičaných pomôcok.
- ✓ Počet užívateľov služby.
- ✓ Počet zakúpených pomôcok.
- ✓ Počet klientov denného stacionára pre osoby so zdravotným postihnutím.
- ✓ Počet klientov denného stacionára pre osoby postihnuté autizmom.

V zmysle členenia sociálnych služieb podľa zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách poskytuje mesto resp. neverejní poskytovatelia sociálnych služieb aj sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia. Jedná sa o služby v zariadení pre FO, ktoré sú odkázané pomoc inej FO, prepravnú službu, tlmočnickú službu, požičiavanie pomôcok, sociálnu rehabilitáciu či špecializované sociálne poradenstvo.

Spomínaný cieľ je sýtený už spomínanými opatreniami akými sú napríklad poskytovanie špecializovaného poradenstva pre osoby so špecifickými potrebami, rozvoj požičovne kompenzačných pomôcok či podpora denných stacionárov. Požičovňa kompenzačných pomôcok poskytuje pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím sociálne poradenstvo a požičiavanie zdravotnej pomôcky. Služba funguje každý pracovný deň. K zvýšeniu informovanosti o možnostiach a dostupnosti požičovne pre cieľovú skupinu pomohla aktualizácia a sprehľadnenie webovej stránky poskytovateľa – Správy zariadení sociálnych služieb. Pre žiadateľov je prínosom taktiež predĺženie doby vypožičania z 3 mesiacov na súčasných 6 mesiacov podľa platného VZN mesta Nitra č. 4/2014 o sociálnych službách v znení dodatkov č.1.,2,3, a 4.. V roku 2019 bola sociálna služba poskytnutá 11

prijímateľom sociálnej služby, zapožičaných bolo celkovo 14 pomôcok, pričom údaje kopírujú situáciu z predchádzajúceho roku -10 prijímateľov/15 pomôcok. V roku 2019 boli Správou zariadení sociálnych služieb zakúpené štyri nové kompenzačné pomôcky- odľahčený invalidný vozík, doska na vaňu, stolička do sprchy a antidekubitný vankúš do invalidného vozíka. Odborná pracovníčka pri zapožičiavaní pomôcky vysvetlí prijímateľovi resp. rodinnému príslušníkovi ako s pomôckou manipulovať. Vykonáva taktiež sociálne poradenstvo a informuje záujemcov o pomôcky aj o iných možnostiach v oblasti kompenzácií zdravotného postihnutia.

SZSS v Nitre disponuje prevažne pomôckami pre osoby s problémami pohybového aparátu. V databáze pomôcok SZSS v Nitre sa nachádza 32 pomôcok, ide o : mechanické lôžka; lôžka nemocničné polohovacie s bočnicami, kreslo toaletné kolesové; matrace antidekubitné s kompresorom; štvorkolka s oblúkovými brzdami; trojkolky skladacie; podpery pojazdné; chodúľky bez koliesok a invalidné vozíky.

EFFETA- Stredisko sv. Františka Saleského poskytuje odborné služby osobám s rôznym druhom zdravotného postihnutia, najmä osobám s poruchami sluchu. Organizácia Effeta poskytla v roku 2019 špecializované sociálne poradenstvo pre osoby so zdravotným postihnutím v rozsahu 1077hodín, čo je 829 intervencií- odborných úkonov celkovo pre 79 klientov. Počet klientov sa medziročne zvýšil o 21 osôb. Rehabilitačné stredisko navštívilo a jeho služby využilo počas sledovaného roka 25 klientov a poskytnutých im bolo 13.716 hodín intervenčných zásahov.

Tlmočnickú službu pre nepočujúcich a osoby s poruchami sluchu využilo v organizácii Effeta 14 klientov, čo činí 2500 hodín intervencií. V medziročnom porovnaní rehabilitačné stredisko a tlmočnická služba vykazujú porovnateľné ukazovatele.

V roku 2019 bola sociálna služba poskytnutá 23 prijímateľom sociálnej služby v dennom stacionári pre ŤZP a 6 prijímateľom sociálnej služby zo zdravotným postihnutím, ktorí navštevujú denný stacionár pre seniorov. Sociálna služba v dennom stacionári pre osoby postihnuté autizmom bola v roku 2019 poskytovaná 11 prijímateľom sociálnej služby.

V zmysle podpory denných stacionárov, ktoré sú súčasťou SZSS mesta Nitry Správa zariadení sociálnych služieb v roku 2019 nepristúpila k zníženiu kapacity denných stacionárov, ktoré prevádzkuje a v sledovanom roku nevznikla ani potreba rozšírenia kapacity denných stacionárov. Do denného stacionára boli zakúpené didaktické pomôcky v hodnote 1 000,00 € z finančného daru KRADu. (Klub rodičov autistických detí). V roku 2019 neboli zaznamenané žiadne špecifické požiadavky zo strany prijímateľov sociálnych služieb v denných stacionároch SZSS mesta Nitry.

Počas roka 2019 Správa zariadení sociálnych služieb pravidelne organizovala programy pre sociálnu aktivizáciu a integráciu prijímateľov sociálnej služby v dennom stacionári. Správa zariadení sociálnych služieb má vytvorené a naďalej aj vytvára dokumenty a opatrenia pre implementáciu štandardov kvality, ktoré priebežne zavádza do praxe.

Krajské stredisko Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Nitre poskytlo svoje služby 212 občanom mesta, čo značí 1149 hodín služby a 1057 odborných úkonov.

Republiková špecifická organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých a vozíčkarov realizovala v roku 2019 základné poradenstvo a špecializované sociálne poradenstvo pre 114 klientov (čo značí medziročný nárast o 38 osôb) v celkovom rozsahu 1053 hodín. Počas sledovaného roka zrealizovali taktiež viacero integračných voľnočasových činností a kultúrnych aktivít vedúcich k aktivizácii rodín s členom so zdravotným postihnutím, napríklad- celoslovenský seminár- oboznamovanie občanov s novou právnou úpravou v oblasti sociálnej pomoci (Zákon o sociálnych službách a o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia) (85 zúčastnených osôb); rekondično-sociálna rehabilitácia v Piešťanoch (32 osôb); rekondično-sociálna rehabilitácia v Hokovciach (9 osôb); výstup vozíčkarov vrátane sprievodcov na Pyramídu Zobor (26 osôb); návšteva Benefičného koncertu koncertu SZTP v BA (10 osôb); Kremnická barlička- prednes poézie, prózy, básní (4 osoby) a ďalšie. Súhrnne možno konštatovať, že na spomínaných aktivitách (spolu 7 aktivít v sledovanom roku) sa celkovo zúčastnilo 174 osôb, pričom počet účastníkov rekondičných a rehabilitačných pobytov bol 41 a organizácia realizovala dva takéto pobyty.

Počet realizovaných športových aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím bolo v počte dva, pričom sa súhrnne jednalo o 36 špecifických športov.

Slovenský zväz telesne postihnutých, základná organizácia č.13,Nitra zorganizovala pre všetkých svojich členov v priebehu sledovaného roka (2019) 12 voľnočasových a kultúrnych aktivít a 2 rekondično-rehabilitačné pobyty. Aktivity sa dotkli súhrnne 132 účastníkov. Zväz ďalej zorganizoval tri športové aktivity z oblasti špecifických športov pre 88 účastníkov.

Cieľ 2: Vznik nových sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet rodín s dieťaťom so zdravotným postihnutím využívajúcich služby integračného centra.
- ✓ Počet aktivít a programov vedúcich k aktivizácii členov rodín s členom so zdravotným postihnutím.
- ✓ Počet hodín poskytnutej intervencie.
- ✓ Počet účastníkov na voľnočasových a kultúrnych aktivitách.

V máji roku 2018 vznikla na území mesta Nitry služba včasnej intervencie. Služba je určená na pomoc rodinám so zdravotne znevýhodnenými deťmi alebo deťmi s rizikovým vývinom v rannom veku od 0 do 7 rokov. Služba sa poskytuje ambulantnou a terénnou formou. V rámci nej sa poskytuje špecializované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, vykonáva sa stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím a preventívne aktivity. Služba včasnej intervencie je bezplatná, lokalizovaná je v priestoroch zariadenia „VINIČKY“, ZSS Nitra, Považská 14, 94901 Nitra.

Zariadenie poskytujúce službu včasnej intervencie aktívne spolupracuje (bez písomného uzatvorenia zmluvy) s Úradom práce, sociálnych vecí rodiny, s lekármi špecialistami ako aj ďalšími špeciálno-pedagogickými subjektami pôsobiacimi na území mesta Nitry.

V roku 2019 využilo službu včasnej intervencie 29 prijímateľov/ rodín v rozsahu, spolu hodín-181. 19 rodín malo trvalý pobyt na území mesta Nitra. Zazmluvnených prijímateľov bolo v sledovanom období 32- traja z nich však ukončili zmluvy z dôvodu dovŕšenia šiestich rokov veku dieťaťa. U detí dominovali diagnózy: autizmus, oneskorený neuropsychický stav a detská mozgová obrna.

Cieľ 3: Zvýšenie a podpora zamestnávania a zamestnateľnosti osôb so zdravotným postihnutím.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet zákaziek chráneným dielňam zadaných mestom Nitra.
- ✓ Finančný objem zaplatený chráneným dielňam ročne (za objednávky).

Definovaný cieľ sa ďalej členení na opatrenie podpory a zadávania zákaziek chráneným dielňam a chráneným pracoviskám na účely zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím. V roku 2019 využilo mesto Nitra služby dvoch chránených dielní pôsobiacich na území mesta, jednalo sa o tlačiarenské služby a o zákazky z odboru komunikácie a propagácie MsÚ v Nitre. Chránenej dielni REA bolo odborom komunikácie a propagácie zadaných spolu 12 objednávok v celkovej hodnote 2.308,51;-€ a chránenej dielni Michelangelo bolo zadaných deväť objednávok v celkovej hodnote 766,65;-€.

Cieľ 4: Rozvoj voľnočasových aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet voľnočasových a kultúrnych aktivít.
- ✓ Počet účastníkov rekondičných a rehabilitačných pobytov.
- ✓ Počet realizovaných rekondičných a rehabilitačných pobytov.
- ✓ Počet realizovaných športových aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím.
- ✓ Počet účastníkov jednotlivých špecifických športov.

Pri ponuke voľnočasových aktivít spolupracuje Správa zariadení sociálnych služieb s neformálnymi partnermi, ktorí organizáciu informujú a pozývajú prijímateľov sociálnych služieb na nimi pripravované podujatia. Ponuka aktivít je pravidelne zverejnená v priestoroch denných stacionárov. Rozšírenie ponuky voľnočasových a kultúrnych aktivít sa deje v závislosti od dopytu cieľovej skupiny.

V roku 2019 Správa zariadení sociálnych služieb neorganizovala žiadne vlastné výstavy výrobkov prijímateľov sociálnej služby v dennom stacionári, ale výrobky klientov boli súčasťou výstavy organizovanej Krajskou knižnicou K. Kmeťka v Nitre.

Správa zariadení sociálnych služieb nerealizovala v sledovanom roku rekondičné a rehabilitačné pobyty. V rámci činností denných stacionárov sú organizované aktivity s cieľom sociálne integrovať prijímateľov sociálnej služby. Denné stacionáre pre ťažko zdravotne postihnuté osoby a osoby postihnuté autizmom vypracovávajú Kalendár aktivít vždy na nasledujúci mesiac, podľa ktorého realizujú aktivity pre prijímateľov sociálnej služby. V rámci poskytovania sociálnej služby v dennom stacionári pre ťažko zdravotne postihnuté osoby a osoby postihnuté autizmom sa organizovali voľnočasové a kultúrne aktivity, ktorých sa zúčastnilo 23 prijímateľov sociálnej služby (20 – stacionár pre ŤZP +3 stacionár pre osoby postihnuté autizmom). Voľnočasové a kultúrne aktivity realizované v denných stacionároch boli nasledovné: muzikoterapia: 10x; návšteva vianočného mestečka a trhov: 2x; návšteva výstav: 1x; návšteva mestskej knižnice: 10x; návšteva ponitrianskeho múzea: 5x; návštevy mestského parku: 10x; návšteva botanickej záhrady: 1x; organizovanie večierkov s programom pre prijímateľov denného stacionára pre ťažko zdravotne postihnuté osoby a ich rodičov: 2x; súťaž v kolkoch organizovaná Úniou slabozrakých a nevidiacich: 1x;

Scorpionni Nitra- športový klub nevidiacich a slabozrakých športovcov (o.z.) realizujú voľnočasové a kultúrne podujatia najmä pre osoby so zrakovým postihnutím. Práve formou športu realizuje tento klub integráciu ľudí do zrakovým postihnutím do spoločnosti. V sledovanom období (rok 2019) zorganizovali päť športových aktivít, z toho dva medzinárodné turnaje v kolkoch s počtom účastníkov 50 v každom turnaji.

D/ CIEĽOVÁ SKUPINA: RODINY S DEŤMI

Cieľ 1: Vytvorenie fungujúcej sociálnej siete na podporu rodín s deťmi.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet oznámených prípadov.
- ✓ Počet spolupracujúcich subjektov pričasnej intervencii.
- ✓ Počet riešených prípadov.
- ✓ Počet oznámených prípadov.
- ✓ Počet spolupracujúcich subjektov pri včasnej intervencii.
- ✓ Počet riešených prípadov.
- ✓ Počet subjektov pracujúcich s rodinou s deťmi.
- ✓ Počet uložených opatrení sociálno-právnej ochrany detí.
- ✓ Počet sociálnych služieb a ďalších služieb pre rodiny s deťmi.
- ✓ Podpora detí z rodín na hranici sociálneho minima, detí ktorým hrozí sociálne vylúčenie, detí z málopodnetného výchovného prostredia a zlepšenie kvality ich života, vytvorením priestoru na kvalitné trávenie voľného času a bezplatnú podporu a rozvoj ich záujmov.
- ✓ zlepšenie kvality života fungujúcich rodín, rodín na hranici životného minima, ale aj rodín ktorým hrozí sociálne vylúčenie.
- ✓ Prevencia sociálno-patologických javov- kriminality, prevencie, prostitúcie, výtržníctva, záškoláctva u detí.
- ✓ Počet detí a mladých ľudí navštevujúcich nízkoprahové zariadenie podľa jednotlivých aktivít.
- ✓ počet rodičov zapojených do aktivít nízkoprahového zariadenia.
- ✓ Počet rodín, pre ktoré je poskytované sociálne poradenstvo.
- ✓ Počet fungujúcich nízkoprahových zariadení na území mesta.

- ✓ počet uzatvorených partnerstiev pre zabezpečenie služby.
- ✓ Počet vytvorených služieb včasnej intervencie.
- ✓ Počet rodín zapojených do zabezpečovania služby včasnej intervencie.

Cieľ sa člení na viacero opatrení, počnúc nastavením systému včasného podchytenia problémových rodín, cez sieťovanie služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany a zariadení na podporu rodín s deťmi, až po podporu vzniku a poskytovania včasnej intervencie. Systém intervencií detským klientom sa udržiava dlhodobou spolupracou inštitúcií pracujúcimi s rodinami a deťmi ako je Mestský úrad, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, mimovládne organizácie, Okresná prokuratúra, Mestská polícia a iné. Národný projekt Podpora ochrany detí pred násilím, ktorého hlavnou aktivitou je vytvorenie podmienok pre systémovú podporu ochrany detí pred násilím na regionálnej úrovni pokračoval aj v roku 2019. Mesto Nitra je do projektu zapojené prostredníctvom Odboru sociálnych služieb a Odboru školstva, mládeže a športu.

V rámci systému včasného podchytenia tzv. problémových rodín spolupracuje mesto Nitra s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre. Za predchádzajúci rok ÚPSVR Nitra viedol v evidencii oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately 315 oznámených prípadov detí, ktoré si vyžadovali odborný zásah kurátorov, pričom v 35 prípadoch sa jednalo o včasnú intervenciu. Počet 315 zohľadňuje celkový počet prípadov spadajúcich do územnej kompetencie ÚPSVR Nitra, a nie je možné presne vymedziť údaj viazaný na TP v meste Nitra. Celkov počet detí vedených v evidencii SPODK ÚPSVR dosiahol k januáru tohto roka (2020) stav: 4210 detí. Systémy ÚPSVR Nitra neeviduujú údaje o sanovanom rodinnom prostredí, ani údaje o rodinách, v ktorých prišlo k odobratiu dieťaťa z rodiny. Napriek tomu pracovníci ÚPSVR a MsÚ v Nitre, ako aj Ďalšie mimovládne organizácie pracujú na podpore a rozvoji terénnej sociálnej práce.

Združenie STORM prevádzkuje jedno nízkoprahové zariadenie. Je to jediné zariadenie svojho druhu na území mesta. Zariadenie zaisťuje personálne, materiálne a priestorové podmienky pre svoje aktívne fungovanie na základe príspevkov a dotácií. Počas sledovaného obdobia (roku 2019) zorganizovalo združenie 194 krát rôzne klubové aktivity, 190 krát boli v teréne na sídlisku Klokočina a Chrenová a päť dní v týždni počas celého roka je pre klientov prístupná online služba. Združenie Storm realizovalo 25 vzdelávacích akcií skupinových aj individuálnych, zameraných na rozvoj vedomostí a zručností svojich klientov resp. prijímateľov služby. Aktivity zamerané na rozvoj tvorivosti boli realizované v sledovanom roku 10krát. Poskytnutie poradenstva- základného alebo špecializovaného bolo realizované 648 krát pre klientov programu CIRKUS. Nízkoprahové denné centrum navštívilo 136 klientov. Spolupráca s rodičmi bola v sledovanom roku na úrovni jedného rodiča. Nízkoprahové centrum sa snaží aj o podporu trávenia voľného času detí za účasti rodičov. V sledovanom roku to bolo päť-krát. Na posilnenie vzťahov v rodine a komunite organizuje združenie pravidelné (každoročné) podujatie. Združenie Storm realizovalo v sledovanom období 123 poradenských rozhovorov zameraných na právnu problematiku, čo vedie k zvyšovaniu právneho povedomia u detí.

Nezisková organizácia Centrum Slniečko poskytuje služby týraným, zneužívaným a zanedbávaným deťom a obetiam domáceho násillia. Súhrnne sa jedná o intervenčné centrum, ktoré realizuje ambulantné a terénne opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Toto intervenčné centrum realizuje špecializované programy pre deti, pracuje s deťmi ktorým hrozí sociálne vylúčenie, s deťmi z málo podnetného východného prostredia, pričom sa snaží o zlepšenie kvality života týchto rodín vytvorením priestoru na kvalitné trávenie voľného času a bezplatnú podporu a rozvoj ich záujmov, ako aj komplexný prístup v oblasti prevencie sociálno-patologických javov- kriminality, prostitúcie, výtržníctva či záškoláctva. Počas sledovaného roka (2019) riešili 65 prípadov za aktívnej spolupráce ďalších piatich subjektov. V sledovanom roku uložilo 27 opatrení sociálno-právnej ochrany detí.

Od októbra 2019 mesto Nitra (Odbor sociálnych služieb a Mestská polícia) participuje na realizácii Národného projektu: "Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie", kde hlavnou aktivitou je multiinštitucionálna spolupráca na vytvorení alebo inovácií regionálnych akčných plánov, s ich

následnou realizáciou a evaluáciou. Ďalšími spolupracujúcimi organizáciami sú: Inštitút pre výskum práce a rodiny, Odbor sociálnych vecí Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja, združenie Storm a centrum Slniečko.

Cieľ 2: Sanácia rodiny- obnova narušených funkcií .

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet rodín ktorým je poskytovaná terénna sociálna práca.
- ✓ Počet rodín, kde dôjde k sanácii rodinného prostredia.
- ✓ Počet detí, u ktorých neprišlo k odobratiu z rodiny.

Cieľ sa členením na opatrenie o podpore a rozvoji terénnej sociálnej práce. V oblasti podpory a rozvoja terénnej sociálnej práce SPDDD Úsmev ako dar realizoval v sledovanom roku štyri projekty zamerané na obnovu funkcií rodiny, konkrétne projekty: Sociálna práca s rodinami mesta Nitra ohrozenými sociálnopatologickými javmi; Sociálny program s obyvateľmi Nitrianskeho samosprávneho kraja; Podpora 1 – podpora a sprevádzanie ohrozených rodín na Slovensku a Partner 3 – príprava a sprevádzanie náhradných rodín v Trnavskom a Nitrianskom kraji. Projekty sa venujú nielen aktívnej terénnej práci a depistážam rodín, tak aj diagnostickej a terapeutickému činnosti, nácviku rodičovských zručností aj poradenstvu- základnému i špecializovanému, ďalej krízovej intervencii alebo obnove rodinného prostredia. Spomínaná organizácia pre realizáciu svojich činností využila dotácie z rozpočtu Mesta, dotácie z rozpočtu NSK a Implementačnej agentúry MPSVaR SR (ESF a EFRR) dotácie projektov Podpora 1 a Partner 3. Terénnu prácu poskytla SPDDD ÚaD v roku 2019 spolu 39 rodinám z Nitry. U 19 rodín možno konštatovať obnovu rodinného prostredia.

Nezisková organizácia Budúcnosť realizovala v roku 2019 štyri rehabilitačno-rekondičné pobyty pre rizikové rodiny z hľadiska závislostí. Konkrétne sa jednalo o: Zimný víkendový resocializačný pobyt pre klientov a ich rodiny v Drozdove; Jarný víkendový resocializačný pobyt pre klientov a ich rodiny na Jankovom Vŕšku; Letný víkendový resocializačný pobyt pre klientov a ich rodiny v Oščadnici a Jesenný víkendový resocializačný pobyt pre klientov a ich rodiny v Jedľových Kostolňanoch. Celkovo sa akcií nich zúčastnilo 103 klientov. V Centre Budúcnosť zorganizovali aj tzv. Rodinné hry s počtom účastníkov 20. Rodinám sa organizácia venuje aj v rámci pravidelných outdoorových aktivít jeden-krát mesačne v nedeľu, pričom počas stretnutia sa taktiež používajú techniky a metódy sociálnej práce. Ďalej sociálni pracovníci realizovali návštevy (12 stretnutí) otvoreného klubového stretnutia v Psychiatrickej liečebni na I. oddelení vo Veľkom Záluží, čo bola taktiež terénna sociálna práca s cieľom depistáže klientov, zachytenia klientov, ktorí končia ústavnú liečbu a ponúkali sa im služby organizácie v doliečovacom procese. Na klubových stretnutiach sa stretávajú nielen klienti, ale aj ich rodinní príslušníci (manželia, partneri, deti, rodičia) a čo je významnou platformou na zachytenie celých rodín a odštartovanie poskytovania služieb v doliečovacom procese. Počet rodín, kde došlo k sanácii rodinného prostredia možno vyčíslíť na 22 (zo 47). V spomínaných rodinách neprišlo v roku 2019 k odobratiu dieťaťa.

Cieľ 3: Rozvoj preventívnych programov pre rodiny s deťmi.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet účastníkov aktivít.
- ✓ Počet manželov účastných na aktivitách.
- ✓ Počet prednášok a tvorivých workshopov.
- ✓ Počet svojpomocných skupín.
- ✓ Počet preventívnych programov a tréningov.
- ✓ Počet účastníkov preventívnych programov a tréningov.
- ✓ Počet uskutočnených a podporených projektov.
- ✓ Počet novovzniknutých materských centier.
- ✓ Počet existujúcich materských centier.
- ✓ Počet rodičov na materskej dovolenke s deťmi navštevujúcich materské centrum.

Cieľ je sýtený opatreniami ako sú napríklad podpora služieb zameraných na prehĺbovanie vzájomných vzťahov v rodine, zameranie sa na preventívne programy, ako aj podpora a rozvoj materských centier.

Materské centrum Klokanček organizuje pre deti a ich rodičov počas každého týždňa aktivity hudobné, cvičebné a interaktívne programy Montessori, na vytvorenie lepšieho vzťahu rodič- dieťa. Pravidelne každoročne organizuje celomestskú akciu ku Dňu matiek, ako pocta a uznanie práce matky v snahe zrovnoprávniť ženu na poli pracovnom a spoločenskom. V roku 2019 nevzniklo žiadne ďalšie materské centrum ako nízkoprahové. Centrum neposkytlo odpočet realizovaných aktivít v zmysle opatrení sledovaných v KPSS mesta Nitry za rok 2019.

SPDDD Úsmev ako dar realizoval v roku 2019 päť besied v školách Nitry zameraných na význam rodiny v súčasnej spoločnosti a budovanie plnohodnotných vzťahov. Spoločnosť realizovala tiež prednášky pre študentov troch fakúlt UKF v Nitre. SPDDD Úsmev ako dar veľmi aktívne pracuje na podpore rodinných vzťahov a trávení voľnočasových aktivít rodín, ako aj na podpore a budovaní vzťahu k rodičovstvu a zdravého vývinu detí. Vrámcami tejto spoločnosti existuje aj tzv. svojpomocná skupina náhradných rodín. Komunitné podujatia a budovanie vzťahov v komunite podporujú rôznymi akciami- napr. burzy šatstva. SPDDD ÚaD pracovala v priebehu roku 2019 s 241 účastníkmi, pričom išlo o 22 manželských párov, zrealizovala 17 prednášok resp. tvorivých dielní a dva výlety a zorganizovali jednu svojpomocnú skupinu. Typickým každoročným umeleckým výstupom detí zo sociálne znevýhodneného prostredia je "najmilší koncert roka"- vedie deti k umeniu a tiež efektívnemu využitiu voľného času či prezentácií talentov detí z detských domovov a náhradných rodín. Pre tieto deti SPDDD ÚaD zrealizovala tiež štyri tábory. Súhrnne možno konštatovať, že 406 účastníkov preventívnych programov absolvovalo súhrnne 45 preventívnych programov resp. tréningov.

Centrum pre rodinu zorganizovalo v sledovanom roku (2019) súhrnne osem aktivít pre viac ako 5.300 účastníkov, z toho približne 1.500 manželských párov. Jednalo sa najmä o aktivity zamerané na podporu rodiny a manželstva ako sú: Národný týždeň manželstva, Deň rodiny či podujatia na podporu úcty k životu v rodinách. V roku 2019 zrealizovalo toto centrum štyri prednáškové a tvorivé aktivity pre 230 účastníkov. V rámci Centra pre rodinu v Nitre fungujú dve svojpomocné skupiny ide o mamičky na materskej dovolenke a o ženy pomáhajúce na burzách a v triedení vecí. Centrum pre rodinu aktívne participovalo aj podpore a rozvoji preventívnych programov, kde sa jednalo súhrnne o 15 aktivít, ktoré boli obsahovo zamerané najmä na prednášky pre páry vstupujúce do manželstva, krúžky pre matky s deťmi, charitatívne burzy šatstva a vecí, edukačný výlet pre seniorov, športové aktivity, dobrovoľníctvo- vyhľadávanie, zaškoľovanie a koordinácia pre akcie centra s vysokým počtom účastníkov a taktiež zorganizovanie a spracovanie petície "Zastavme hazard" na území mesta Nitry. Do uvedených preventívnych programov sa súhrnne zapojilo cca 2.500 osôb. 390 účastníkov absolvovalo workshopové a individuálne aktivity, a verejné, hromadné a dobrovoľnícke aktivity absolvovalo cca 2.000 osôb. Centrum pre rodinu zorganizovalo v roku 2019 jeden rodinný letný pobyt pre 160 účastníkov.

Budúcnosť, n.o. realizovala v roku 2019 sociálno- výchovný program ZMENA, konkrétne bolo zrealizovaných 18 stretnutí počas roka. Je to skupina detí, ktoré sú ohrozené závislosťou. Skupina je vedená viacerými odborníkmi z oblasti sociálnej práce a psychológie. V rámci vzdelávania v oblasti rodičovských zručností je možné vymenovať viacero aktivít napr. aj rehabilitačno-rekondičné pobyty. Ďalšou dôležitou aktivitou sú stretnutia rodinných príslušníkov osôb so závislosťou (Skupina STROP). Nezisková organizácia zrealizovala v sledovanom období 12 stretnutí.

V súvislosti so zmysluplným trávením voľného času detí a mládeže a dostupnosťou voľnočasových aktivít pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia (na aktivite sa zúčastňujú aj dospelí) bolo neziskovou organizáciou zrealizovaných 49 stretnutí (pravidelne vždy v pondelok) sa v telocvični hral basketbal. Pre klientov a ich rodiny zorganizovala Budúcnosť, n.o. spoločné divadelné predstavenia. Taktiež sa počas roka 2019 zrealizovali tvorivé dielne (Vianočné dielne, Jarné tvorivé dielne) pre celé rodiny priamo v organizácii s cieľom podpory zdravých funkčných vzťahov v rodine.

Súhrnne možno konštatovať, že v roku 2019 sa zapojilo 26 detí v rámci skupiny detí ZMENA. Skupinu STROP opakovane navštevovalo 29 klientov. Zrealizovali sa 4 návštevy základných a stredných škôl

v Nitre s cieľom prevencie rizikového správania a tiež prevencie násilia u detí. V rámci štyroch návštev základných a stredných škôl v Nitre sa zvýšilo právne povedomie u detí.

Terénne služby programu CIRKUS združenia Storm využívajú detí a mladí ľudia. Jedná sa o celoročný program v podobe ambulantnej a terénnej práce s deťmi a mladými ľuďmi. Iným typom programu je program STEREO, ktorý je založený na realizácii preventívnych prednášok na školách. Počas roka 2019 išlo o 64 skupín, ktorým boli prednášky realizované. Oba programy boli podporené aj dotáciami z rozpočtu mesta. Súhrnne možno konštatovať, že za rok 2019 bolo v podobe ambulantnej formy služby realizovaných 1421 kontaktov, a v podobe terénnej formy služby išlo až o 1574 kontaktov.

V rovine preventívnej (prevencia pred sociálnopatologickými javmi v živote detí) realizuje centrum Slniečko program "KOZMO a jeho dobrodružstvá". Ide o preventívny program zameraný na prevenciu násilia pre deti od 4 do 8 rokov, v prípade detí so zdravotným znevýhodnením môže byť horná hranica posunutá vyššie. V sledovanom roku mesto Nitra neposkytlo financie na realizáciu tohto programu, preto sa program realizoval v iných mestách a krajoch. V prípade 95 detí došlo k zvýšeniu právneho povedomia, prešli preventívnymi programom. Rovnako tak 35 detí, ktoré boli umiestnené v centre. Centrum Slniečko v roku 2019 realizovalo terénnu sociálnu prácu v 15 rodinách. V rovnakom počte rodín došlo k sanácií rodinného prostredia, v prípade 28 detí neprišlo k ich vyňatiu ani odobratiu z rodiny. Z hľadiska počtu obetí domáceho násilia v poradenskom a podpornom programe pomoci obetiam domáceho násilia vykazuje centrum Slniečko súhrnne 445 osôb. Toto centrum je súčasne členom tzv. multi-tímu v Nitrianskom kraji.

Cieľ 4: Pomoc obetiam domáceho násilia, týraným, sexuálne zneužívaným deťom.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ *Počet obetí domáceho násilia v poradenskom a podpornom programe pomoci obetiam domáceho násilia.*
- ✓ *Počet advokátskych zastupovaní obetí domáceho násilia na súde.*
- ✓ *Počet kusov informačných materiálov ohľadom diagnostiky a pomoci ako prezentácie možnej pomoci obetiam domáceho násilia.*
- ✓ *Zapojenie sa do odborného multidisciplinárneho tímu na pomoc obetiam domáceho násilia.*
- ✓ *Zmena kvality života obetí domáceho násilia.*
- ✓ *Zabránenie druhotnej viktimizácií obetí domáceho násilia.*
- ✓ *Zmena myslenia verejnosti ohľadom násilia páchaného na deťoch a ženách.*
- ✓ *Počet miest vyhradených pre deti a rodiny v kríze, pre obe domáceho násilia, pre týrané, zneužívané deti v akreditovanom zariadení.*
- ✓ *Počet klientov ročne, ktorým KS poskytne komplexnú starostlivosť.*
- ✓ *Zmena kvality života obetí domáceho násilia, týraných a zneužívaných detí.*
- ✓ *vytvorenie fungujúcej sociálnej a podpornej siete obetiam domáceho násilia, týraným a sexuálne zneužívaným deťom.*
- ✓ *počet nových miest pre obe domáceho násilia.*
- ✓ *Rozšírenie kapacity zariadenia pre obe domáceho násilia.*
- ✓ *Vytvorenie vhodných priestorov na poskytovanie sociálnych služieb pre obe domáceho násilia.*
- ✓ *Vytvorenie vhodných priestorov pre vytvorenie špecializovaného poradenského centra pre obe domáceho násilia, týrané, zneužívané deti.*
- ✓ *počet nových miest pre obe rodovo podmieneného násilia v zariadení, ktoré spĺňa štandardy Rady Európy.*
- ✓ *Počet klientov, žien, matiek a detí, obetí rodovo podmieneného násilia, ktorým boli poskytnuté podporné služby.*
- ✓ *Počet hovorov na krízovú linku BDŽ.*

Cieľ je rozdelený na štyri opatrenia, ktoré sa týkajú podpory špecializovaného Centra prevencie a poradenstva pre obe domáceho násilia, týrané, zneužívané a zanedbávané deti, podporu a rozvoj krízového strediska pre obe domáceho násilia, podpora a rozvoj útulku ako bezpečného miesta pre

obete domáceho násillia a podpora bezpečného ženského domu. Predmetnou problematikou sa prioritne zaoberá a garantom plnenia opatrení je Centrum Slniečko, n.o..

V celok Nitrianskom kraji je k dispozícii 17 chránených miest pre obe domáceho násillia a 7 miest v špecializovanom útulku. V roku 2019 poskytol útulok v centre Slniečko pomoc 4 ženám a 11 deťom, v Bezpečnom ženskom dome to bolo 14 žien a 13 detí. Sociálne, psychologické a právne poradenstvo poskytlo prostredníctvom poradne svoje služby 194 klientom. Dlhodobé sociálne poradenstvo a psychologická pomoc bola v sledovanom roku poskytnutá 12 rodinám, 37 jednotlivcom z toho bolo 21 detí, takmer výlučne v rodinnom prostredí.

E/ CIEĽOVÁ SKUPINA OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNOU EXKLÚZIOU.

Cieľ 1: Podpora a rozvoj sociálnych služieb pre osoby ohrozené sociálnou exklúziou.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet klientov krízovej intervencie.
- ✓ Počet klientov terénnej sociálnej práce.
- ✓ Počet klientov nocľahárne.
- ✓ Počet klientov denného azylového centra.
- ✓ Počet klientov komunitných centier.
- ✓ Počet klientov sociálneho poradenstva.
- ✓ Počet fungujúcich komunitných centier.
- ✓ počet klientov komunitného centra.
- ✓ Počet klientov využívajúcich konzultačné poradenské služby.
- ✓ Počet poradcov a dobrovoľníkov.

Cieľom je zabezpečenie plnenia opatrení ako je podpora a rozvoj terénnej sociálnej práce, podpora nocľahárne a nízkoprahového centra alebo zriaďovanie a rozvoj komunitných centier.

Útulok pre jednotlivcov na Štúrovej ulici v Nitre disponuje kapacitou 50 lôžok. V roku 2019 bolo zaevidovaných 47 nových žiadostí a 27 žiadostí o predĺženie ubytovania. K 31.12.2019 bolo v útulku súhrnne ubytovaných 67 osôb, z toho 43 mužov a 24 žien. Najnižší počte v päťročnom medziročnom porovnaní zaznamenávame v roku 2017 (48 osôb), najvyšší počet ubytovaných bol v roku 2018 (75 osôb).

V nocľahárni, ktorá ako sociálna služba funguje od roku 2018 je spolu 18 lôžok, ktoré v roku 2019 využilo súhrnne 61 klientov. V prevažnej väčšine sa jednalo o mužov (41 osôb). V predchádzajúcom roku to bolo 58 osôb, opäť s prevahou mužov.

V útulku pre jednotlivcov s deťmi je kapacita 12 izieb resp. 35 lôžok. V roku 2019 bolo zaznamenaných 14 nových žiadostí a päť žiadostí o predĺženie ubytovania. K 31.12.2019 resp. počas celého sledovaného obdobia bolo v útulku na Krčméryho ulici v Nitre ubytovaných 83 žien a detí. V medziročnom porovnaní je to najviac v horizonte ostatných piatich rokov. V predchádzajúcom kalendárnom roku (2018) to bolo 71 osôb.

V meste Nitra funguje jedno komunitné centrum ako riadne registrovaná sociálna služba. V lokalite Orechov dvor pôsobili do mája roku 2019 dvaja sociálni pracovníci, počas leta boli štyria a v posledných mesiacoch kalendárneho roku to boli zase iba dvaja sociálni pracovníci. Terénni sociálni pracovníci počas celého roku 2019 pôsobili v lokalite dvaja. V lokalite Orechov dvor sa v roku 2019 nachádzalo 362 obyvateľov. Komunitné centrum Orechov dvor malo 109 dospelých klientov a 91 detských klientov, ktorým sa pracovníci venovali prostredníctvom rôznych aktivít. Tieto aktivity možno rozdeliť na: komunitné aktivity - zúčastnených 53 osôb; skupinové aktivity- zúčastnených 355 osôb a individuálne intervencie poskytnuté 1581 osobám.

Obyvateľom lokality Orechov dvor boli zo strany odborných pracovníkov poskytnuté poradenstvo a intervencie najmä v oblasti sociálneho zabezpečenia, bývania, podpora pri zlepšovaní hygienických návykov a asistancia pri komunikácii s verejnými inštitúciami. Terénni sociálni pracovníci navštevovali domácnosti obyvateľov a priamo v ich prirodzenom prostredí zisťovali ich problémy, venovali sa najmä individuálnej práci s konkrétnymi členmi komunity alebo mohli obyvatelia prísť

priamo do miestneho komunitného centra. V komunitnom centre Orechov dvor bolo poskytované uvedené poradenstvo každý deň v doobedňajších hodinách. Terénni sociálni pracovníci poskytovali poradenstvo počas celého dňa.

V priestoroch Komunitného centra Orechov dvor sa každý deň organizovalo doučovanie a príprava do ZŠ (predovšetkým písanie domácich úloh) pre deti, ktoré v ten deň boli v škole. Po príprave do školy majú deti možnosť zúčastniť sa tvorivých krúžkov, a tým zmysluplnejšie využiť svoj voľný čas. V tejto lokalite taktiež počas celého roka 2019 okrem komunitného centra, fungovala aj materská škola, nultý ročník a Materské centrum. Počas roka 2019 bolo celkovo zrealizovaných 53 komunitných akcií. Rodičia detí boli k pravidelnému dodržiavaniu návštevy školy motivovaní viacerými spôsobmi. V Komunitnom centre sa každý mesiac konala burza šatstva.

Dvaja terénni pracovníci pracujú v mestskej časti Dražovce. V spomínanej lokalite pôsobia od októbra 2018, pričom odhadovaný počet obyvateľov na ul. J. Zelenáka je cca 220 spolu s ďalšími domácnosťami rozptýlenými v obci- cca 130 osôb. Aktivity a činnosti terénnych sociálnych pracovníkov boli zamerané najmä na mapovania potrieb obyvateľov danej lokality, depistáže a intervencie zamerané na sociálne zabezpečenie a podporu plnenia povinnej školskej dochádzky maloletých osôb. Prostredníctvom každodennej komunikácie s obyvateľmi tejto lokality boli zisťované ich aktuálne potreby a problémy.

Diecézna charita Nitra pracovala počas roka 2019 so 148 klientami nocľahárne (v celoročnom prepočte na počet lôžok = 8713) a 270 klientami nízkoprahového denného centra (v počte intervencií 4266). Aj keď bolo v záujme poskytovateľa služby zabezpečiť vhodné podmienky väčšiemu množstvu odkázaných a zriadiť tak aspoň päť lôžok pre dlhodobo chorých ľudí bez domova, nebolo tak možné urobiť, nakoľko nebol nájdený vhodný objekt, ktorý by sledovanému účelu mohol slúžiť. Pomoc pri riešení sociálnej situácie ľudí bez domova sa vykonávala prostredníctvom základného sociálneho poradenstva a služieb nízkoprahového denného centra a nocľahárne. V teréne pracovala jedna terénna sociálna pracovníčka, ktorá sa zameriavala na vyhľadanie a kontaktovanie klientov a zároveň riadila aj projekt Nota Bene v meste Nitra. Sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov bolo poskytnuté 861 klientom, kontakt s klientami v teréne bol realizovaný v sledovanom roku 305krát.

Potrebné ošetrovateľské úkony boli zabezpečené prostredníctvom Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Kapacita útulku a nízkoprahového centra bola udržaná, rozšírenie ako bolo uvedené nie je možné z priestorových dôvodov. Finančné krytie prevádzkových nákladov nocľahárne a nízkoprahového denného centra spravovaných Diecéznou charitou Nitra bolo zabezpečené zo zdrojov Mesta Nitry a MPSVaR SR.

Komunitné centrum zriadené SPDDD Úsmev ako dar bolo zriadené v roku 2015. Služby poskytuje ambulantnou aj terénnou formou. V roku 2019 bol počet klientov tohto KC 42 (v predchádzajúcom roku 38). Pracovníci komunitného centra na Dvorčanskej ul. v Nitre- Dolných Krškanoch mapovali, analyzovali a vyhodnotili potreby občanov navštevujúcich predmetné KC a pripravili rôzne aktivity. Realizovali besedy ako aj individuálne konzultácie s obyvateľmi Dvorčanskej ulice o konkrétnych potrebách ich komunity. Realizovali taktiež stretnutie Krok za krokom zamerané na analyzovanie a vyhodnotenie potrieb komunity, definovanie konkrétnych činností pre danú komunitu vzhľadom na jej aktuálne potreby ako aj budúce vízie. Spoločnosť realizovala v sledovanom roku tiež dlhodobý výcvik dobrovoľníkov pracujúcich s danou komunitou. SPDDD Úsmev ako dar realizovala rôzne aktivity podporujúce integráciu a interakciu rôznych cieľových skupín, ako aj základné a špecializované sociálne poradenstvo a sprevádzanie. – Voľnočasové a preventívne aktivity pre deti a mládež- krúžok Srdiečko. Zriadili tiež výdajňu šatstva a potravín, ako aj službu bezplatného telefonovania, internetu a kopírovania. Na prevádzku komunitného centra použila spoločnosť prostriedky mesta v zmysle zmluvy o partnerstve a spolupráci na prenájom a úhradu energií. Financovanie činností komunitného centra bolo realizované formou sponzorských darov.

V zmysle podpory a rozvoja terénnej sociálnej práce združenie Storm realizovalo aktivity zameraná najmä na: nadväzovanie kontaktov s klientmi a sprostredkovanie kontaktov s oficiálnymi inštitúciami; poradenstvo pri osobných problémoch (spolu 178x); poskytovanie krízovej intervencie

v ťažkých životných situáciách (2x) a podporovanie rozvoja osobnostnej kompetencie a motivácie vedúcej k samostatnému riešeniu svojich problémov (38 osobám). V predchádzajúcom roku (2018) bol počet realizovaných poradenských rozhovorov 248, čo značí pokles o 70 rozhovorov. V 141 prípadoch bola poskytnutá pomoc formou sprostredkovania lekárskej pomoci, terapie a detoxikácie. Združenie Storm zlikvidovalo v roku 2019 - 127 ks ihiel resp. injekčných striekačiek nájdených vo verejných priestranstvách. V sledovanom roku boli inštalované dve zberné nádoby eliminujúce náhodné poranenie (injekčnými striekačkami) sa spolu s infotabuľami o rizikách v blízkosti lokalít s vyšším výskytom injekčného materiálu. Inštalované sú na autobusovej stanici a na Petzwalovej ul. v Nitre. Z hľadiska počtu klientov krízovej intervencie išlo o dve osoby, klientov terénnej sociálnej práce bolo 73. Zriadenie nízkoprahového centra pre užívateľov drog prenájmom troch miestností sa doposiaľ nepodarilo zrealizovať. Medziročne stúpol počet klientov terénnej sociálnej práce (o 10 osôb), zároveň sa objavili prípady potreby poskytnutia krízovej intervencie, ktoré v predchádzajúcom roku neboli zaznamenané.

Cieľ 2: Vznik nových sociálnych služieb pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet lôžok.
- ✓ Počet klientov využívajúcich služby.
- ✓ Počet klientov využívajúcich služby domu na pol ceste.
- ✓ Počet lôžok v zariadení.
- ✓ Počet užívateľov- klientov nízkoprahového zariadenia.
- ✓ Počet klientov sociálneho poradenstva.
- ✓ Počet výkonov základnej osobnej hygieny.
- ✓ Počet výdaja potravín, oblečenia a pod..
- ✓ Počet sociálnych asistencií.
- ✓ Počet závislých klientov v individuálnom a skupinovom predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve.
- ✓ Počet rodinných príslušníkov- partnerov a detí v individuálnom a skupinovom predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve.
- ✓ Počet detí dospelých závislých rodičov v individuálnom a skupinovom predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve.
- ✓ Počet intervencií so závislými a rodinnými príslušníkmi v individuálnom a skupinovom predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve.
- ✓ Počet závislých klientov v individuálnom a skupinovom sociálnom poradenstve.
- ✓ Počet intervencií so závislými klientami.
- ✓ Počet osôb ohrozených domácim a rodovo -podmieneným násilím v kontexte závislostí v individuálnom a skupinovom špecializovanom sociálnom poradenstve.
- ✓ Počet intervencií pre osoby ohrozené domácim a rodovo podmieneným násilím v kontexte závislostí v individuálnom a skupinovom špecializovanom sociálnom poradenstve.

Centrum poradensko-intervenčných služieb Budúcnosť poskytuje poradenstvo individuálnou formou a tiež skupinovou. Centrum sa opiera o metódy komunitnej sociálnej práce. Pri práci s klientom, ktorý je závislý alebo je ohrozený závislosťou, alebo rodinným príbuzným sa osvedčuje práca s komunitou. Poskytuje základné predliečebné a poliečebné sociálne poradenstvo pre závislých a ich rodinných príslušníkov - individuálne a skupinové, špecializované predliečebné a poliečebné sociálne poradenstvo pre závislých a ich rodinných príslušníkov - individuálne a skupinové, jednoduchové, víkendové a týždňové terénne rodinné terapie.

Od roku 2007 je centrum Budúcnosť akreditovaným subjektom MPSVaR SR podľa zákona č. 305/2005 Z. z. pre výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 11, 12,

13, 17 a taktiež sme získali v novembri 2018 akreditáciu pre výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 12 a podľa § 45 (Program centra pre deti a rodinu).

Od septembra 2018 je centrum Budúcnosť akreditovanou organizáciou MS SR na poskytovanie pomoci obetiam trestných činov vo forme špecializovanej odbornej pomoci obzvlášť zraniteľnej obeti podľa § 5 ods. 4 zákona o obetiach. V rámci organizácie pracovali v roku 2019: 2 asistenti sociálnej práce, 4 sociálni pracovníci, 1 psychológ, 1 právnik, 1 účtovník, 1 pracovník pre komunikáciu s verejnosťou, ktorý ukončil pracovný pomer v auguste 2019.

Centrum poradensko-intervenčných služieb BUDÚCNOSŤ sa naďalej rozvíja aj z materiálovo-technickej stránky, počas roku 2019 boli robené viaceré architektonické úpravy objektu financované z dotácií viacerých grantových schém. Počet závislých klientov v individuálnom a skupinovom predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve bol v roku 2019 v počte 278 osôb, 122 mužov a 156 žien. V medziročnom porovnaní ide o nárast v počte (+)100 osôb. Počet rodinných príslušníkov - partnerov a detí v individuálnom a skupinovom predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve bol v roku 2019 v počte 73 osôb (nárast o 24 osôb v medziročnom porovnaní). Počet dospelých detí závislých rodičov v individuálnom a skupinovom predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve bol v roku 2019 v počte 10 osôb. Počet intervencií so závislými a rodinnými príslušníkmi v predliečebnom a poliečebnom sociálnom poradenstve bol v roku 2019 v počte 2277 (+ 639 klientov oproti roku 2018). Ambíciu zriadiť denný stacionár so zdravotníckou podporou sa nepodarilo naplniť ani v roku 2019. Nezisková organizácia Budúcnosť vykonáva poskytovanie taktiež individuálneho a skupinového špecializovaného sociálneho poradenstva pre osoby ohrozené domácim a rodovo-podmieneným násilím v kontexte závislosti a ich detí. Poradenské centrum pre osoby ohrozené domácim a rodovo-podmieneným násilím v kontexte závislosti bolo zriadené v rámci dotácie z Nórskeho finančného mechanizmu v júli 2015. Projekt skončil v apríli 2017. Po ukončení projektu poradenské centrum pre osoby ohrozené domácim a rodovo-podmieneným násilím v kontexte závislosti naďalej funguje. V rámci daného centra pôsobia 2 sociálni pracovníci, 1 psychológ, 1 právnička. Odborný tím centra bol zapojený v roku 2018 spolu v rámci 50 súdnych rozhodnutí, niektoré prípady sa presunuli do roku 2019, kde počet súdnych rozhodnutí vystúpil na 56. Počet osôb ohrozených domácim a rodovo-podmieneným násilím v kontexte závislosti v individuálnom a skupinovom špecializovanom sociálnom poradenstve v roku 2019 bol v počte 101 klientov (porovnateľne s predchádzajúcim kalendárnym rokom). Počet intervencií pre osoby ohrozené domácim a rodovo-podmieneným násilím v kontexte závislosti v individuálnom a skupinovom špecializovanom sociálnom poradenstve v roku 2019 bol v počte 514 (bez výraznej zmeny v medziročnom porovnaní).

Na území mesta Nitra sa nenachádza žiadny domov na pol ceste.

Cieľ 3: Podpora začleňovania rómskych komunít.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ *Počet rodín, ktoré sa aktívne zapájajú do brigád.*
- ✓ *Počet rodín, ktorým sa zvýšila kvalita bývania.*
- ✓ *Znížený počet rodín, v ktorých je potrebný asistovaný nákup hygienických prostriedkov z dôvodu, že si to rodina nedokáže sama zabezpečiť.*
- ✓ *Znížený počet ospravedlnených hodín vymeškaných v školskej dochádzke o 20%.*
- ✓ *Počet zúčastnených detí.*
- ✓ *Počet realizovaných aktivít.*

V Komunitnom centre Orechov dvor sa realizovalo každé poobedie doučovanie a príprava do ZŠ (robenie domácich úloh) pre deti ktoré navštevujú školy. Po doučovaní sa organizoval vždy krúžok. Každý mesiac bolo vyhodnotenie školskej dochádzky za predchádzajúci mesiac. Deti, ktorých dochádzka v predchádzajúcom mesiaci bola najlepšia si mohli vybrať z vecných odmien. Dostali tiež kupóny na pranie, takto boli motivovaní, k pravidelnej školskej dochádzke. Na konci školského roka

bolo veľké vyhodnotenie dochádzky, pričom prvých desať najzodpovednejších detí, ktoré chodili do školy pravidelne dostali vecné odmeny. Prvých 30 detí s najlepšou dochádzkou išlo na konci školského roka na výlet do ZOO a Dinoparku v Bratislave. V decembri sa konalo ďalšie veľké vyhodnotenie s hodnotnými odmenami. O šírenie osvetu a motivovanie rodičov k zabezpečeniu školskej dochádzky detí, o návštevu rodín záškolákov a prácu s nimi sa starali terénni sociálni pracovníci.

V lokalite Orechov dvor sa pravidelne počas celého roka organizovali brigády zamerané na čistenie lokality, pričom aktívne sa do nich zapájalo 15 rodín a u 40 rodín možno konštatovať zvýšenie kvality bývania. Z hľadiska aktivít realizovaných pre obyvateľov lokality sa jednalo o kultúrne akcie, tvorivé aktivity, burzy, vianočné predstavenia pre rodičov či výlety pre deti. Pre záujemcov z radov obyvateľov lokality sa realizovala aj príprava na 1. sväté prijímanie a jeho samotná realizácia. Súhrnne bolo v roku 2019 realizovaných v lokalite Orechov dvor záujmová činnosť 180 krát, preventívna činnosť- 52 krát, edukačná činnosť- doučovanie detí- 111 krát a pastoračná činnosť- 17 krát. Pričom na krúžkoch sa zúčastnilo 89 detí. Spolu bolo v sledovanom roku realizovaných 287 skupinových aktivít pre deti a sedem komunitných aktivít pre deti.

Počet detí, ktoré v meste Nitra (na celom území mesta Nitry) v školskom roku 2018/2019 zanedbávali povinnú školskú dochádzku bol v roku 120 osôb (porovnateľné s predchádzajúcim školským rokom- 124 osôb). Zo 120 žiakov 54 vymeškalo 4-6 mesiacov zo školského roka. Tento ukazovateľ však nerozlišuje etnicitu ani trvalý pobyt žiaka. V alokovanej triede na Orechovom dvore sa v školskom roku 2018/2019 nachádzalo 21 rómskych detí, z toho sedem predškolákov, v školskom roku 2019/2020 bolo v triede na Orechovom dvore 20 detí z toho 12 predškolákov. Z hľadiska počtu záškolákov bolo v školskom roku 2018/2019 evidovaných 210 záškolákov (spolu vymeškali 24.530 neospravedlnených vyučovacích hodín) a v I. polroku školského roku 2019/2020 bolo evidovaných 128 záškolákov (vymeškali spolu 9.466 neospravedlnených hodín). Uvedené údaje však platia pre celé územie mesta Nitry resp. všetky ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a nemožno ich teda vzťahovať iba na sledovanú lokalitu.

Cieľ 4 : Podpora a rozvoj sociálnych služieb pre ľudí v prechodnej sociálnej kríze.

Merateľné ukazovatele:

- ✓ Počet klientov využívajúcich služby sociálnej výdajne.
- ✓ Počet mnohopočetných rodín využívajúcich služby sociálnej výdajne.
- ✓ Počet dodávateľov tovaru.

Mesto pomocou sociálnej výdajne pomáha obyvateľom Nitry, ktorí sa nachádzajú v hmotnej núdzi. Cieľom sociálnej výdajne je poskytovanie doplnkovej pomoci obyvateľom mesta v záujme zmierania ich ťažkej sociálnej situácie a v snahe napomôcť im tak k zlepšeniu životnej úrovne. Služby sociálnej výdajne využívali najmä invalidní alebo starobní dôchodcovia. Prijímateľ služby musí mať trvalý pobyt na území mesta Nitry, musí byť v hmotnej núdzi, musí mať uhradené finančné záväzky voči mestu Nitra a maloleté deti prijímateľa počas povinnej školskej dochádzky nesmú byť evidované ako záškoláci. Služba sa poskytuje tiež osamelým matkám a ovdovelým matkám alebo otcom, ktorí sa nachádzajú v hmotnej núdzi na zabezpečenie základných životných podmienok, odchovancom detského domova, počas prvých troch rokoch po odchode z DeD.

Zásobovanie sociálnej výdajne je ako v predchádzajúcom roku dostačujúce. V roku 2019 bol počet klientov využívajúcich služby sociálnej výdajne 48. Uvedenú službu nevyužíva v Nitre žiadna mnohopočetná rodina. Aktuálny počet dodávateľov (pre rok 2019) bol štyri. Ešte v roku 2018 bol vyhotovený dodatok k smernici primátora o poskytovaní pomoci občanom mesta Nitry v Sociálnej výdajni potravín mesta Nitry, s cieľom urobiť službu dostupnejšou pre občanov mesta.

Ekonomické ukazovatele

Tabuľka 2: Prehľad výšky finančných prostriedkov v zmysle rozpočtov Odboru sociálnych služieb pre roky 2016-2021

Schválený r.2016	Plnenie r.2016	Plnenie r. 2017	Schválený r.2018	Očakávaná skutočnosť r.2018	Schválený r.2019	Výhľad r. 2020	Výhľad r. 2021
2 066 550	2 117 576	2 327 706	2 695 910	2 840 351	3 081 030	3 081 030	3 081 030

Z hľadiska výšky finančných prostriedkov rozpočtovaných pre odbor sociálnych služieb možno zaznamenať nárast o jeden milión Eur v porovnaní rokov 2016 a 2019 (a výhľadovo aj 2020 a 2021). K navýšeniu prišlo najmä v oblasti služieb spojených s riešením potrieb staroby, čo súvisí najmä s demografickými procesmi v populácii. Výška prostriedkov na oblasť *Rodina a deti* sa medziročne nemení. Kompetenčne nie je výrazný záber na túto oblasť sociálneho poľa, najmä v porovnaní s originálnymi kompetenciami obce, akými je zabezpečenie opatrovateľskej služby. V medziročnom porovnaní je z hľadiska počtov žiadostí o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu relatívne vyrovnaný počet (aj keď v roku 2018 bol pozorovaný nárast takmer o 100 žiadateľov v porovnaní s rokom predchádzajúcim), avšak k výraznému nárastu dochádza v počtoch žiadateľov, ktorým bola zabezpečená opatrovateľská služba a to či už prostredníctvom Správy zariadení sociálnych služieb (čoby príspevkovej organizácie mesta Nitra) alebo Diecéznou charitou či Evanjelickou zborovou diakoniou. Dovedna spomínané organizácie poskytli v roku 2016 starostlivosť 109 osobám, v roku 2019 to bolo 326 osôb čiže viac ako 200% nárast. S počtom prijímateľov služieb narastajú aj počty zamestnancov na strane poskytovateľa služieb, čo je jedným z faktorov prispievajúcich k navýšovaniu finančných prostriedkov a dôvodu ich nárastu v rozpočte. Na riešenie agendy a služieb určených pre seniorov bolo v rozpočte Odboru vyčlenených takmer 2,5 mil.€ a suma cca 200.000;-€ bola určená pre riešenie potrieb občanov so zdravotným postihnutím. Sociálna pomoc pre občanov v hmotnej a sociálnej núdzi bola v roku 2019 na úrovni necelých 330.000;-€.

Jednorázová dávka v hmotnej núdzi je poskytovaná v zmysle VZN 3/2014 v znení Dodatku č.1 o poskytovaní dávky v hmotnej núdzi. V roku 2019 boli vyplatené dávky pre sedem rodín s deťmi v sume 468;-€ a pre desiatich jednotlivcov v sume 306;-€. V porovnaní piatich kalendárnych rokov ide o najnižšie počty. Výška dávky je stanovená v závislosti od druhu komodity na max. 165;-€.

V roku 2019 bol vyplatený príspevok pri narodení dieťaťa (ide o jednorázovú dávku) v celkovej výške 53.295;-€ pre 627 narodených novorodencov s trvalým pobytom na území mesta. V medziročnom porovnaní ide o pokles počtu novorodencov v meste Nitra o 144 osôb.

Jednorázový príspevok obyvateľom mesta po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok upravený smernicou je priznaný obyvateľovi mesta vo výške 85;-€ resp. pri zníženej výške ide o 75;-€. V roku 2019 bolo takýchto dávok 380 v celkovej finančnej hodnote: 32.300;-€.

V roku 2019 zrealizovalo mesto Nitra 8 pohrebov pre tzv. občanov bez prístrešia a náklady na pohreb dosiahli sumu 2313,78;-€, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom nárast o cca 940;-€ pri takmer porovnateľnom počte pohrebov (v roku 2018 bolo 7 pohrebov).

Prehľad skutočného čerpania finančných prostriedkov neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb je uvedený v prehľadnej tabuľke.

Tabuľka 3: Skutočné čerpanie finančných prostriedkov neverejnými poskytovateľmi soc. služieb (zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2015-2019)

Neverejný poskytovateľ sociálnych služieb	Zabezpečenie sociálnej služby	Čerpanie finančných prostriedkov v rok 2015 (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov v rok 2016 (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov v rok 2017 (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov v rok 2018 (v €)	Čerpanie finančných prostriedkov v rok 2019 (v €)
Diecézna charita Nitra	opatrovateľská služba	85 000	92 000	72 534	107 000	101 193,10
Diecézna charita Nitra	nízko-prahové denné centrum	34500	36 500	37 500	39 500	39 500
Evanjelická zborová diakonia cirkevného zboru EC augsburského vyznania Nitra	opatrovateľská služba	30 000	48 000	47 115	48 000	53 010,40
Seniorka, n.o. Zvolen	opatrovateľská služba	10 000	-	-	68 880	27 551,81
OAZIS Komárno	Zariadenie pre seniorov	-	-	-	2005,02	571,92
OZ Monika Močenok	Zariadenie pre seniorov – ambulatná forma	-	-	-	1942,24	2 431,86
Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra	Zariadenie pre seniorov – pobytová forma				-	13 295,50
Spoločnosť Božieho Slova, Nitra	Zariadenie opatrovateľskej služby				-	8 000,72

Z hľadiska transferov pre MVO je návrh podielu Mesta Nitry na výdavkoch na energie pre MVO v objektoch vo vlastníctve mesta Nitry – 80 % výdavkov, v porovnaní rokov 2018 a 2019 ide o zníženie cca o 2500;-€. V zmysle zmluvy č. 688/2017/OSS Mesto Nitra poskytuje transfer pre Nitrianske dobrovoľnícke centrum na zabezpečenie miezd a odvodov pre 3 pracovníkov. V zmysle zmluvy č. 780/2017/OSS Mesto Nitra poskytuje transfer pre Nitriansku komunitnú nadáciu na zabezpečenie hygienických a stravovacích návykov pre sociálne slabšie skupiny prostredníctvom Sociálnej výdajne Mesta Nitry.

Tabuľka 4: Transfery pre MNO (zdroj: Prehľad činností odboru sociálnych služieb 2015-2019)

Mimovládna nezisková organizácia	Účel transferu	2015	2016	2017	2018	2019
		Schválený transfer vo výške (suma v €)	Schválený transfer vo výške (suma v €)	Schválený transfer vo výške (suma v €)	Schválený transfer vo výške (suma v €)	Schválený transfer vo výške (suma v €)
Budúcnosť, n.o., Nitra	spolufinancovanie projektu	-	-	2 074,54	6 223,63	6 223,63
Komunitné centrum Nitra	na mzdy pracovníkov Nitrianskeho centra dobrovoľníctva	12 000	12 000	12 000	15 000	16 000
Nitrianska komunitná nadácia Nitra	potravínová banka	6 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Diecézna charita Nitra	hospic	30 000	35 000	20 000	25 000	30 000

Pri odpočte plnenia jednotlivých cieľov a opatrení II. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016-2020 boli identifikované oblasti vyžadujúce zvýšenú pozornosť v prebiehajúcom roku resp. v ich opodstatnení aj v III. KPSS mesta Nitry. Medzi takéto oblasti možno zaradiť:

a/ Rozšírenie a aktualizácia databázy verejných neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na území mesta Nitry, poskytujúcich služby podľa zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý získali akreditáciu na poskytovanie nových sociálnych služieb resp. reakreditáciu na ne.

Najnovšia zmena sa týka SPDDD Úsmev ako dar, ktorá o.i. disponuje rozhodnutím o udelení akreditácie podľa zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách na poskytovanie základného sociálneho poradenstva, špecializovaného sociálneho poradenstva a na komunitné centrum.

b/ Zvyšovať kapacity resp. rozširovať sieť poskytovateľov sociálnych služieb pre klientov prevažne v seniorskom veku, ktorej nárast súvisí s demografickou situáciou v meste Nitra. Opatrenie vedie k dostupnosti terénnej sociálnej služby a k využívaniu služby v prirodzenom domácom prostredí klienta.

c/ Zosúladenie existujúcich/ reálnych štatistík dotknutých garantov- poskytovateľov sociálnych služieb s ukazovateľmi KPSS, čo povedie k zefektívneniu a sprehľadneniu výstupy poskytovateľov s merateľnými ukazovateľmi definovanými v II. KPSS mesta Nitry na roky 2016-2020. Opatrenie povedie k synchronizácii a prehľadnosti údajov s možnosťou ich nasledovnej medziročnej komparácie.

d/ Konceptné riešenie problematiky ľudí bez domova a návrhy riešení na rozšírenie kapacity nízko-rahovej nocľahárne.

V roku 2019 bol vypracovaný strategický dokument s názvom: "Konceptia riešenia problematiky ľudí bez domova na území mesta Nitra na roky 2019-2022".

Dôvodová správa

Mestské zastupiteľstvo v Nitre schválilo na svojom zasadnutí dňa 13.11.2012 uznesením č.345/2012-MZ II. Komunitný plán sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2013-2018. Na zasadnutí MZ dňa 13.10.2016 bol uznesením č. 292/2016-MZ aktualizovaný na II. Komunitný plán sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2016-2020. Uznesením č. 188/2018-MZ zo dňa 21.6. 2018 bola prerokovaná a schválená aktualizácia II. Komunitného plánu sociálnych služieb v zmysle novely zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, účinnej od 1.1.2018.

Komunitný plán sociálnych služieb bol vypracovaný v náväznosti na povinnosť obcí v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, rešpektujúc princípy Národných priorít rozvoja sociálnych služieb ako aj princípy Konceptie rozvoja sociálnych služieb Nitrianskeho samosprávneho kraja. Tento dokument udáva smerovanie sociálnej politiky mesta Nitry do roku 2020 v podobe cieľov a opatrení pre jednotlivé cieľové skupiny občanov.

Uznesením č.345/2012-MZ bola odboru sociálnych služieb uložená povinnosť predložiť na zasadnutie Mestského zastupiteľstva informatívnu správu o plnení Komunitného plánu sociálnych služieb raz ročne.

Stanovisko Komisie MZ pre sociálne veci, bývanie a podporu verejného zdravia:

Komisia MZ pre sociálne veci, bývanie a podporu verejného zdravia v Nitre uvedený materiál prerokovala dňa 21.apríla 2020 a uznesením č.52/2020 odporučila Mestskému zastupiteľstvu v Nitre predmetný materiál vziať na vedomie.

Stanovisko MR:

Mestská rada v Nitre na svojom riadnom zasadnutí, dňa 19.05.2019 uvedený materiál prerokovala a odporučila MZ v Nitre predkladaný materiál vziať na vedomie.